

Dyslexiebeleid

De Nieuwe Veste

Coevorden, mei 2014

Wat is dyslexie?

De Nederlands definitie voor dyslexie is:

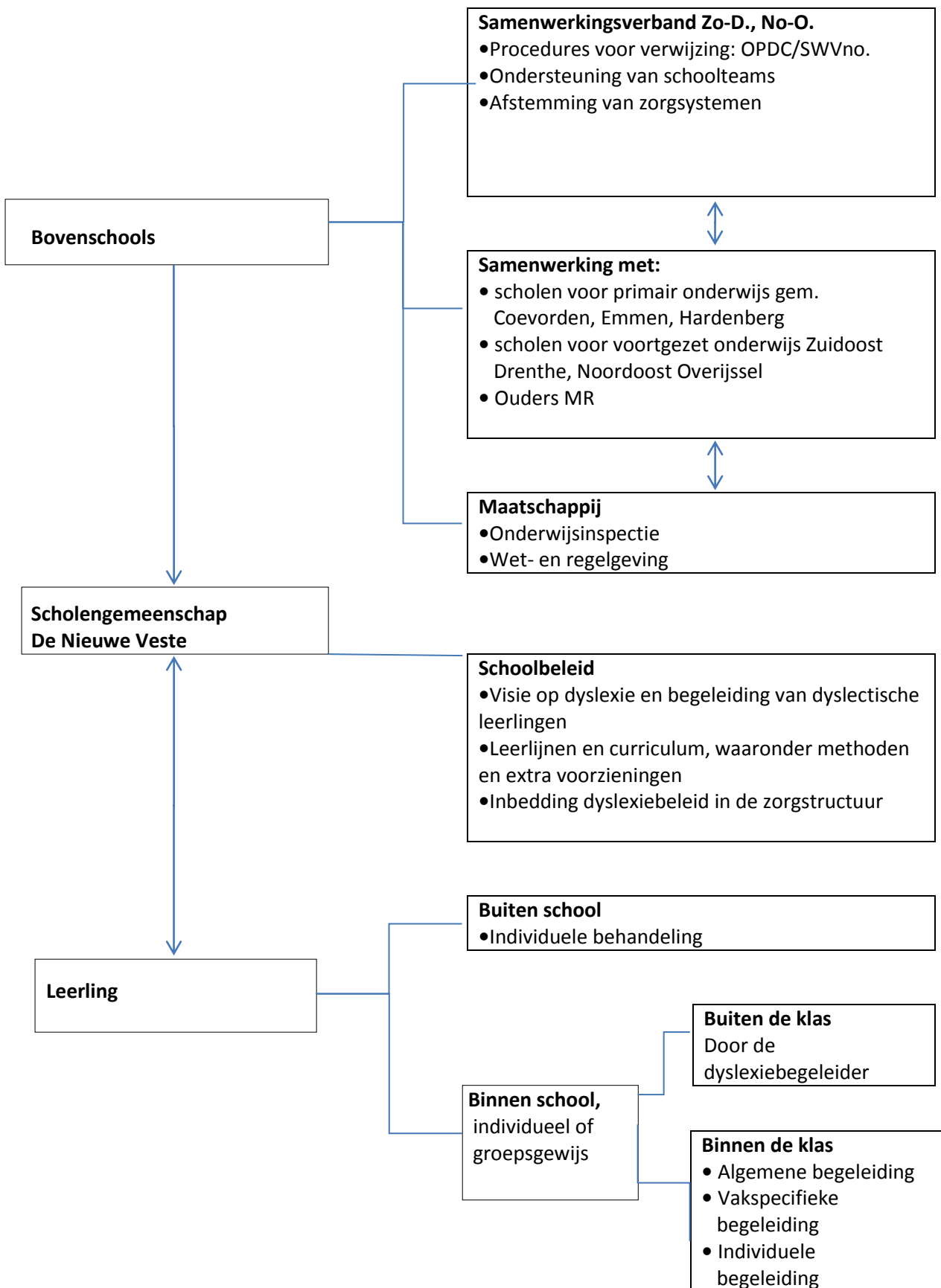
"Een hardnekkig probleem met het aanleren en het accuraat en/of vlot toepassen van het lezen of spellen op woordniveau."

Visie

De Nieuwe Veste vindt dat dyslectische leerlingen de gelegenheid moet worden geboden om te leren omgaan met hun dyslexie en vindt dat zij niet belemmerd moeten worden in het volgen van de opleiding waartoe ze op basis van hun cognitieve capaciteiten in staat zijn (Zorgplan De Nieuwe Veste).

Onderwijs en zorg zijn op De Nieuwe Veste erop gericht dat ook dyslectische leerlingen een eerlijke kans krijgen om een diploma te behalen dat past bij de individuele mogelijkheden en belangstelling. Het onderstaande beleid is in belangrijke mate ontleend aan c.q. afgeleid uit het Protocol Dyslexie Voortgezet Onderwijs (2013).

De begeleidingsstructuur

Van signaleren tot onderzoek

a. Signaleren

1. het onderwijskundig rapport van de basisschool geeft een vermoeden van dyslexie;
2. de score van de signaleringstoetsen roept vragen op;
3. gerichte observatie.

b. Testen

1. de Cito-nulmeting (Nederlands, rekenen en Engels);
2. de signaleringstoetsen voor dyslexie van het Protocol Dyslexie Voortgezet Onderwijs.
3. bij tegenvallende resultaten krijgt de leerling gedurende een half jaar extra begeleiding

c. Onderzoek

1. wanneer geen progressie waar te nemen is, beoordeelt de dyslexiebegeleider of de leerling aangemeld wordt voor een dyslexieonderzoek;
2. door de orthopedagogen van het OPDC Emmen of het SWVno wordt een psychologisch en een didactisch onderzoek gedaan.

Dyslexieverklaring

Afhankelijk van de uitslag van het onderzoek, krijgt de leerling wel of niet een dyslexieverklaring. In die verklaring wordt aangegeven welke ondersteuning en hulpmiddelen de leerling ondersteuning kunnen geven. De Nieuwe Veste legt in een dyslexieovereenkomst vast hoe die ondersteuning vorm krijgt. Die overeenkomst wordt ondertekend door de leerling, zijn ouders en de dyslexiebegeleider. De getekende overeenkomst komt ook in het dossier, bovendien wordt er een verkleining van gemaakt: het dyslexiepasje. De leerling heeft dit pasje altijd bij zich.

Begeleiding dyslectische leerlingen

Om de continuïteit van zorg te waarborgen, krijgen dyslectische leerlingen direct bij de aanvang van het voortgezet onderwijs een dyslexiebegeleider toegewezen. Deze begeleider is gedurende de hele schoolloopbaan de belangenbehartiger van de dyslectische leerling. Binnen de dyslexiebegeleiding wordt de dyslectische leerling, met name tijdens het eerste schooljaar, centraal gesteld. Hij of zij krijgt tijdens dat jaar per week een lesuur in de week begeleiding. Na het eerste jaar is de begeleiding van de leerlingen buiten de klas, door de dyslexiebegeleider, incidenteel.

Hulpmiddelen

De leerlingen kunnen, als de overeenkomst dat aangeeft, gebruik maken van hulpmiddelen zoals voorleesprogramma's (Kurzweil, L2S en Amis) en de Daisyspeler. Hulpmiddelen worden besproken en uitgetoetst.

Dispensaties en compensaties

Er wordt steeds naar de leerling gekeken: wat heeft hij nodig? In de klas mag hij, als de overeenkomst dat aangeeft, gebruik maken van compenserende en dispenserende maatregelen

Maatregelen bij het lezen kunnen zijn:

- het laten gebruiken van ICT-hulpmiddelen;
- extra tijd geven voor oefeningen en opdrachten;
- meer tijd voor het lezen van boeken.

Compenserende maatregelen voor spellen en schrijven

- notities, aantekeningen en bordschema's in de digitale omgeving (Itslearning);
- het gebruik van een tekstverwerker / laptop.

Compenserende maatregelen voor toetsing, examinering

- proefwerken, examens in Arial 12;
- het gebruik van een tekstverwerker/ICT hulpmiddelen;
- bij examens geldt: mits deze een half jaar gebruikt zijn en mits dit gebruik is vastgelegd is bij de examensecretaris;
- extra tijd voor het maken van (SE-)toetsen (20%) en voor het CE (30 min.);
- bij toetsweken van de bovenbouw en bij examens is het streven de leerling in een apart lokaal laten werken;
- mondelinge herkansingen bij onvoldoende resultaat (lager dan 5.5) bij de moderne vreemde talen (afhankelijk van het type toets). Het gemiddelde resultaat van de twee cijfers is bepalend.

Compenserende maatregelen voor beoordeling kunnen zijn:

- aangepaste beoordeling voor spelling van Nederlands en de vreemde talen: bij toetsing worden schrijf- en interpunctiefouten niet meegerekend, m.u.v. spellingtoetsen. In dat laatste geval wordt maximaal 1,0 van het uiteindelijke cijfer afgetrokken;
- wanneer leerlingen de dyslexieverklaring later in het schooljaar krijgen, worden hun toetsen van Nederlands en de moderne vreemde talen van de laatste periode (of alle SE-toetsen van de genoemde vakken) opnieuw beoordeeld.
Bij SE-toetsen worden de normen van het examenreglement gehanteerd.

Dispenserende maatregelen voor leerlingen met dyslexie zijn:

- vrijstelling van voorleesbeurten.

Verplichtingen van de leerling

- de leerling toont zich voldoende gemotiveerd tot inspanning bij het leren
- de leerling draagt, zo mogelijk, zorg voor de benodigde materialen
- de leerling maakt op geen enkele wijze misbruik van geboden faciliteiten
- de leerling overlegt regelmatig met de mentor/vakdocent
- de leerling neemt initiatief tot een herkansing
- de leerling noteert duidelijk, bovenaan iedere toets, de hoofdletter **D**
- de leerling is bereid zich te verdiepen in aangereikte voorstellen om efficiënter te werken

De begeleiding aan mogelijk dyslectische leerlingen

Als uit de signaleringstesten blijkt dat een leerling het predicaat 'zwak' of 'zeer zwak' krijgt voor het dictee *Het wonderlijke weer* of voor het lezen van de tekst "*De tekenbeet*", komt deze in aanmerking voor extra ondersteuning. Deze begeleiding is niet verplicht, maar wordt wel geadviseerd.

In de afdeling bgl en in de afdelingen mavo en havo vinden de bijlessen, tijdens E-, KWT- of KWU-uren, afhankelijk van de organisatie, plaats. Sommige leerlingen moeten de keuze maken tussen deze begeleiding of bijles voor andere vakken.

In het vwo wordt de extra ondersteuning tijdens de 'taallessen' gegeven. In een circuit van drie maal zes weken worden spelling, grammatica en lezen geoefend.

Voorlichting naar ouders

Ouders van toekomstige leerlingen met een dyslexieverklaring krijgen voor de zomervakantie een brief met de dyslexieovereenkomst en een folder met een korte beschrijving van de begeleiding tijdens de schoolloopbaan van hun kind.

Ouders van leerlingen van De Nieuwe Veste worden uitgenodigd voor een informatief gesprek.

Vastlegging begeleiding

Voor iedere leerling wordt een handelingsplan geschreven, deze wordt opgenomen in het leerlingendossier. In het handelingsplan staan de beginsituatie, het doel is van de begeleiding, de periode waarover het handelingsplan zich uitstrekt en de materialen genoemd.

Geschillen

Bij geschillen over de uitleg en uitvoering van dit beleid beslist de schoolleiding.